

6. november 2008

Notat om forslag nr. L 41 til lov om ændring af pensionsafkastbeskatningsloven og pensionsbeskatningsloven

Konkurrenceforvridende, uigennemskuelige og administrationstunge elementer i ny PAL

I 2010 træder den nye PAL i kraft. Dermed bliver hver pensionsopsparer skattepligtig, som udgangspunkt med det tilskrevne afkast på pensionsordningen som beskatningsgrundlag. Desuden er pensionselskaberne PAL-skattepligtige på selskabsniveau af ændringerne i ufordelte midler (kollektive reserver) hørende til bestanden af gennemsnitsrenteordninger.

I henhold til den nye PAL gælder imidlertid, at hvis et pensionselskab et år har opkrævet lavere direkte administrationsomkostninger eller forsikringsrisikopræmier hos gennemsnitsrentebestanden end årets faktiske administrations- hhv. skadesudgifter, og underskuddene ikke kan rummes i tilsvarende overskud fra tidligere år, skal disse kunder PAL-beskattes på individniveau af forskellene, jf. forslaget § 4a, stk. 5-9, samt bemærkningerne til § 4, stk. 3, nr. 5, i den gældende lov. Begrundelsen for denne bestemmelse er, at et pensionselskab ellers ville kunne tilføre en del af investeringsafkastet til kunderne i form af "for stor" rabat (bonus) på administrationsomkostningerne og/eller risikopræmierne i stedet for som kontorente og dermed spare kunderne for PAL-skat.

Denne bestemmelse vil gøre PAL-beregningen helt uigennemskuelig for kunderne, som vil opleve en usikkerhed om den reelle omkostningsprocent i forhold til selskabets oplysning i den lovpligtige årsopgørelse, og den vil give en betydelig ekstra administrationsbyrde, som i sidste ende skal betales af kunderne. Hertil kommer, at bestemmelsen er konkurrenceforvridende og usammenhængende i forhold til loven i øvrigt. Forsikring & Pension (F&P) har fremsat et forslag forenkling af loven, der dels varetager det ovennævnte hensyn, dels er provenuneutralt, men som samtidig fjerner uigennemskueligheden og den ekstra administrationsbyrde. Dette forslag er blevet afvist uden holdbare begrundelser, jf. Skatteministeriets kommentarer til F&P's høringsvar.

Konkurrenceforvridning – til skade for lønmodtagerordninger med gennemsnitsrenteprodukter

PFA Pension
Sundkrogsgade 4
DK-2100 København Ø

Telefon: 39 17 50 00
Telefax: 39 17 59 50

pension@pfa.dk
www.pfa.dk

PFA Pension
forsikringsaktieselskab
CVR: 13 59 43 76

En tilsvarende bestemmelse, hvorefter underskud fordele på de enkelte kunder med henblik på beskatning, gælder ikke for markedsrenteprodukter eller pensionsordninger etableret i et pengeinstitut. For disse produkter og ordninger består den nævnte mulighed for at kunne spare PAL for kunderne således fortsat. Muligheden består for sådanne ordninger i, at kunderne belastes med relativt høje "puljeprovisioner", som så finansierer administrationsudgifterne, og som giver PAL-fradrag for den enkelte kunde, mens der tages meget lave eller slet ingen direkte administrationsgebyrer. Denne mulighed giver en konkurrenceforvriddning til fordel for pensionsopsparende med pengeinstitutordninger og markedsrenteprodukter.

Dermed rammes særligt pensionsordninger for lønmodtagere, som er tegnet kollektivt af virksomheder, hvor de pågældende lønmodtagere er ansat, da disse pensionsordninger i langt overvejende grad er gennemsnitsrenteprodukter.

Det er problematisk, hvis PAL-lovforslaget skal favorisere bestemte pensionsudbydere og bestemte pensionsprodukter, og særligt når favoriseringen sker til fordel for de mere aggressive markedsrenteprodukter, hvor lønmodtagere har langt større risici for tab end på produkter med gennemsnitsrente.

Uigennemskuelig PAL-beregning

For den enkelte kunde vil bestemmelsen medføre en helt uigennemskuelig PAL-beregning, hvilket er bekymrende især set i lyset af bestræbelserne om at øge åbenheden og gennemsigtigheden på pensionsområdet.

En kunde, der har fået tilskrevet 100 kr. i kontorente før PAL og har betalt 10 kr. i administrationsomkostninger, vil have en forventning om, at PAL-skatten bliver 15 kr. Men hvis selskabets samlede administrationsudgifter udgør 1,1 mio. kr., og der kun er opkrævet 1,0 mio. kr. samlet i administrationsomkostninger (altså et underskud på 10 pct. af de opkrævede omkostninger), vil kunden ydermere blive PAL-beskattet af 1 kr., svarende til 10 pct. af 10 kr., således at kundens PAL-beskatningsgrundlag bliver 101 kr. Dette vil være skjult for kunden i de omkostningsoplysninger, pensionsselskaberne kan give kunden. Oplysningerne til kunden bliver derved misvisende.

Tilsvarende gælder risikoresultatet. Et samlet risikounderskud, der svarer til 20 pct. af de opkrævede risikopræmier, vil således resultere i en merbeskatning hos den enkelte kunde på 20 pct. af de betalte risikopræmier. To kunder, der betaler forskellige administrationsomkostninger og/eller risikopræmier, men opnår samme beløbsmæssige afkast, vil således blive PAL-beskattet forskelligt.

Dette vil være meget vanskeligt at forklare kunderne, især fordi de faktiske udgifter ikke fremgår af deres aftaler eller depotoversigter, men alene af selskabernes regnskaber. Det

skal også bemærkes, at disse udgifter i sagens natur først kan opgøres efter det enkelte års udgang. Derfor vil den enkelte kunde således opleve, at der kommer en efterregulering flere måneder efter opgørelsen af omkostningerne, der vises i den årlige depotoversigt, og det svækker naturligvis kundens mulighed for at gennemskue omkostningsniveauet for det enkelte års aktiviteter, og særligt vil sammenligninger med administrationsomkostningerne på pengeinstitutprodukter og markedsrenteprodukter bliver yderligere vanskeliggjort.

Desuden påpeges det, at fordelingen mellem kunderne ikke er entydigt fastlagt (som antaget i eksemplet), hvilket kan skabe yderligere forskelsbehandling.

Tung ekstra administration

Bestemmelsen påfører selskaberne en betydelig ekstra administrationsbyrde ud over den systemtilpasning, som den nye PAL i øvrigt medfører.

I praksis fremregnes gennemsnitsrenteordninger måned for måned baseret på rente-, risiko- og omkostningssatser, der forud for hver måned er lagt ind i IT-systemerne. Bestemmelsen bevirker, at PAL-skatten på hver ordning ikke altid vil kunne beregnes i denne fremregning. I år med risiko- og omkostningsunderskud vil PAL-skatten for hver enkelt ordning således skulle justeres med tilbagevirkende kraft, når selskabets regnskab er offentliggjort. I mange tilfælde sker dette først flere måneder inde i det nye år. Disse justeringer kræver således en ny fremregning af depotet fra årsskiftet og frem til offentliggørelsen - til stor gene for såvel selskaber som opsparende, som ikke længere vil kunne regne med de tal, som depotoversigterne indeholder.

Hertil kommer, at reglerne ikke giver et klart svar på, hvordan kunder, som træder ud af eller ind i selskabet i årets løb skal behandles.

Forslag fra F&P om provenuneutral kraftig forenkling

F&P har over for Skatteministeriet fremsat et forslag, som er vedlagt, til en forenkling af den nye PAL. Forslaget går ud på, at eventuelle samlede risiko- og omkostningsunderskud på gennemsnitsrentebestanden PAL-beskattes på selskabsniveau sammen med beskattningen af ændringerne i de ufordelte midler i stedet for at blive fordelt ud på hver ordning.

Forslaget er provenuneutralt i forhold til modellen i lovforslaget og vil sikre bedre gennemsigthed for kunderne, idet den enkelte kundes PAL-skat blot vil være 15 pct. af det tilskrevne afkast på ordningen. Endvidere vil det forenkle administrationen betydeligt i forhold til, hvad der ellers lægges op til.

Forslaget har været fremlagt for Skatteministeriet men er blevet afvist uden holdbare argumenter. Det eneste argument har været en påstand om, at forslaget skulle forskelsbehandle ordninger i danske og udenlandske selskaber og dermed stride mod EU-reglerne. Denne påstand er imidlertid uden substans. Det fremføres af Skatteministeriet, at forslaget skulle beskutte ordninger i udenlandske selskaber hårdere end i danske, men eftersom det kun er danske selskaber, der beskattes af ændringer i de ufordelte midler, forholder det sig faktisk modsat (omvendt diskrimination).

Det skal samtidig understreges, at Skatteministeriets påstand om, at beskatning på kollektivt niveau er EU-retsstridigt på grund af konkurrenceforvridning overfor udenlandske pensionselskaber, er i modstrid med en vurdering, som advokatfirmaet Bech-Bruun udarbejdede i forbindelse med folketingsbehandlingen PAL-forslaget i 2007. I relation til de EU-retlige regler om fri bevægelighed af tjenesteydelser anfører Bech-Bruun følgende:

"Det er vores opfattelse, at afregning på individniveau i mindst lige så høj grad som afregning på institutniveau vil gøre det uattraktivt for udenlandske virksomheder at tilbyde deres tjenesteydelser til danske pensionstagere." (Bech-Bruun, august 2007)

Vi finder det derfor problematisk for en seriøs behandling af PAL-forslaget, når Skatteministeriet ikke kommer med nogen nærmere redegørelse for, hvorfor de finder F&P's provenuneutrale forslag om beskatning på kollektivt niveau EU-retsstridigt, mens ministeriets eget forslag om beskatning på den enkelte kundes depotkonti ikke betragtes som retsstridigt.

Mangel på juridisk grundlag

De samlede risiko- og omkostningsunderskud er typisk meget små i forhold til de samlede ændringer i de ufordelte midler. Det er derfor usammenhængende, at beskatningen af risiko- og omkostningsunderskud skal fordeles og beskattes på depotniveau, mens ændringerne i de ufordelte midler fortsat beskattes hos selskabet. Der er tale om, at en meget lille del af de samlede ændringer i de ufordelte midler skal fordeles og beskattes individuelt, mens langt størstedelen heraf beskattes kollektivt hos selskabet. Hvis Skatteministeriet anerkender muligheden for beskatning af selskabet for så vidt angår de ufordelte midler, savner det mening, når Skatteministeriet afviser også at lade typisk langt mindre risiko- og omkostningsunderskud beskutte på selskabsniveau..

Afslutningsvist skal det påpeges, at reglerne for fordeling af ufordelte midler for gennemsnitsrentebestande reguleres i lov om finansiel virksomhed og kontributionsbekendtgørelsen. Specielt bør det i den forbindelse nævnes, at der fra Erhvervs- og økonomiministeriets og Finanstilsynets side pt. arbejdes på en stramning af kontributionsbekendtgø-

relsen for at mindske nogle af de omfordelinger, gennemsnitsrenteproduktet indebærer. Derfor vil problemstillingens omfang, hvor der opstår et underskud på administrationsomkostningerne som skal beskattes, forventeligt blive stærkt reduceret inden lovforslaget ikrafttræden i 2010, og derfor fremstår det som en aldeles unødvendig administrativ byrde når PAL-forslaget skal regulere dette forhold med beskatning på de enkelte kunders depotkonto.

5/5

6. oktober 2009

PFA Pension
